

اجرای طرح مهار آب های مرزی

حفظ منابع آب و افزایش اراضی کشاورزی و اشتغال پایدار

توجه جدی به منابع آب زیر زمینی و روان آب ها و به خصوص حفظ و ذخیره سازی آب های مرزی که به حوزه های آبریز مشترک و به خارج از مرزهای کشور جاری می شوند از سیاست های جدی دولت تدبیر و امید می باشد.

بر اساس مطالعات انجام پذیرفته به علت وجود مرز و حوزه های آبریز مشترک در استان اردبیل لزوم اجرای طرح های سد و شبکه و ذخیره سازی و استفاده از آب های مرزی از چندین سال قبل به اثبات رسیده بود. متأسفانه تا قبل از آغاز دولت تدبیر و امید اقدام عملی قابل توجهی جهت اجرای پروژه های آب های مرزی در استان اردبیل صورت نپذیرفته بود

یکی از رئوس برنامه های استاندار اردبیل جهت توسعه استان اجرای سریع و دقیق پروژه های مربوط به مهار آب های مرزی بود.

جهت آغاز اجرای این مگا پروژه ابتدا با تهیه گزارشات فنی و توجیه اقتصادی لازم، مدارک و درخواست تسهیلات از بانک توسعه اسلامی به زبان انگلیسی تهیه و مجوزهای لازم اخذ گردید و طرح در آستانه اخذ تسهیلات از این بانک بود.

با درخواست و پیشنهاد دولت محترم و عنایت و موافقت مقام معظم رهبری و ارائه مجوز برداشت ۸ میلیارد دلار از محل صندوق توسعه ملی برای مهار آب های مرزی، با پیگیری مقامات استانی و دستور رییس جمهور محترم یک میلیارد دلار از این تسهیلات به طرح های استان اردبیل اختصاص یافت و مقرر شد ظرف چهار سال معادل ریالی یک میلیارد دلار در اختیار وزارت خانه های نیرو (جهت احداث و اجرای بدنه سدها و کانال های اصلی) و جهاد کشاورزی (جهت احداث شبکه های فرعی ۳ و ۴) قرار گیرد.

شش پروژه سد عمارت، پایاب سد خداآفرین، ساماندهی بالهارود، سد و شبکه احمد بیگلو، سد تازه کند و سد عنبران استان اردبیل با ۷۷۷۷۷ اراضی تحت پوشش شامل مگا پروژه مهار آب های مرزی می باشند.

در حال حاضر تمام پروژه های این طرح با سرعت بسیار بالا و در برخی پروژه ها در سه شیفت کاری و با استفاده از بزرگترین شرکت های پیمانکار و مهندسين مشاور در دست اجرا بوده و بطور میانگین پیشرفت فیزیکی آنها بالای ۷۰ درصد می باشد.

پایاب سد خدآفرین در ۴ بلوک (ناحیه عمرانی) در دست اجرا بوده و شبکه آبیاری بیش از ۳۷۰۰۰ هکتار از اراضی آن در سال زراعی ۹۷ آماده واگذاری خواهد بود و بقیه شبکه با شتاب و کیفیت بالا در دست اجراست. **بدنه سدهای تازه کند و عمارت** نیز توسط مجریان در حال اجراء بوده و در سال ۹۷ تکمیل خواهند شد. **اجرای بدنه سد احمدبیگلو** نیز پیشرفت مطلوبی داشته و از تیرماه ۹۶ عملیات احداث شبکه آن نیز آغاز گردیده است.

سد عنبران علیرغم حجم کم و کوچک بودن پروژه از حساسیت های زیست محیطی و معیشتی بالایی برخوردار بوده و مسئولان استان و وزارت نیرو با اعمال نظرات کارشناسی تغییرات اساسی در طرح اولیه داده و به دنبال ایجاد سدی با سه کاربری تامین آب شرب؛ آب کشاورزی و همچنین ایجاد دریاچه ای در پشت سد برای بهره برداری گردشگری و حفظ محیط زیست بوده است.

ساماندهی رودخانه بالهارود با ایجاد دو سد سینه سر و کله سر در محدوده شهرستان گرمی از دیگر پروژه های این طرح است هر دو سد پیشرفت بالای ۵۰ درصد دارند. با مهندسی ارزش انجام پذیرفته در شش پروژه این طرح ضمن کاهش چند صد میلیارد تومانی در قیمت تمام شده، بر بهره وری این پروژه و میزان اراضی پایاب افزوده شده است.

با بهره برداری از این مگا پروژه علاوه بر حفظ محیط زیست و پیشگیری از فرسایش خاک، جلوگیری از هدررفت میلیاردها مترمکعب آب مرزی، زمینه اشتغال مولد و پایدار برای بیش از ۷۰۰۰۰ نفر را در استان فراهم و تولید محصولات کشاورزی ۱ میلیون و ۴۰۰ هزار تن افزایش یافته و استان اردبیل به قطب صادرات محصولات باغی و گلخانه ای کشور تبدیل خواهد شد.

نظام بهره برداری از اراضی پایاب طرح مهارآب های مرزی نیز توسط موازین قانونی و با رعایت ملاحظات اجتماعی منطقه تدوین گردیده و هر کدام از بهره برداران عرفی و قانونی حداقل سه هکتار و تا سقف ۲۰ هکتار از اراضی مدرن برخوردار خواهند شد.

همچنین با اولویت بومی بودن سرمایه گذاران جهت ایجاد مجموعه های کشت و صنعت و مجتمع های گلخانه ای میتوانند از مابقی اراضی این طرح استفاده نموده و به افزایش تولید و اشتغال اقدام نمایند.

دولت تدبیر و امید در چهار سال پیش رو توجه جدی به زیرساخت های حمل و نقل و انرژی در محدوده اراضی پایاب را از راهبردهای اساسی در استان اردبیل قرار داده و در همین راستا فرودگاه پارس آباد تجهیز و توسعه یافته و شبکه بزرگراهی شمال استان و اتصال مغان به شبکه ریلی در دست مطالعه و بررسی هستند.

رایزنی و بازاریابی در کشورهای حوزه دریای خزر و گسترش و ایجاد صنایع تبدیلی و تکمیل زنجیره تولید و فراوری محصولات دامی و کشاورزی منطبق با استانداردهای جهانی، با رویکرد صادرات محصولات تولیدی از اقدامات دیگر جهت بهره‌وری بیشتر از اراضی پایاب طرح ارزشمند مهارآب‌های مرزی می‌باشد. تمام پروژه‌های این طرح تا پایان سال ۹۸ به بهره‌برداری کامل خواهند رسید.

*آخرین بروزرسانی فروردین ۹۷